

Nieprawidłowości i zjawiska patologiczne na studiach doktoranckich w świetle opinii Rzecznika Praw Doktoranta

Rzecznik Praw Doktoranta (RPD) działający przy Krajowej Reprezentacji Doktorantów, stoi na straży obrony praw i interesów doktoranta określonych w obowiązujących aktach normatywnych, a także wynikających z zasad współzycia i sprawiedliwości społecznej.

RPD we współpracy z Zespołem Prawnym Rzecznika Praw Doktoranta wydaje również opinie prawne na indywidualne zapytania doktorantów. Spośród 75 przesłanych zgłoszeń od doktorantów w 2014 r. wybrane zostały problemy opisujące patologiczne sytuacje na studiach doktoranckich (Tabela 1).

Tabela 1. Zgłoszenia do Rzecznika Praw Doktoranta opisujące patologiczne sytuacje na studiach doktoranckich.

RODZAJ PROBLEMU	TREŚĆ PROBLEMU
obowiązki doktoranta i promotora w przewodzie doktorskim	Prośba o wskazanie źródeł przepisów odnoszących się do obowiązków uczestnika studiów doktoranckich oraz promotora w przewodzie doktorskim.
źródła finansowania podstawowego stypendium doktoranckiego	Pytanie o źródła finansowania podstawowego stypendium doktoranckiego związane bezpośrednio ze znacznym ograniczeniem przez Uczelnię liczby doktorantów, którym w roku akademickim 2013/2014 przyznane zostały stypendia doktoranckie w porównaniu z rokiem poprzedzającym
ulgi dla doktorantów w opłacie za wydanie paszportu	Prośbą o stanowisko, czy doktorantowi przysługuje ulga w opłacie za wydanie paszportu, biorąc pod uwagę, iż według doktoranta w ustawie o dokumentach paszportowych zniżka obejmująca studentów, odnosi się również do doktorantów jako studentów studiów trzeciego stopnia
otrzymywanie stypendium doktoranckiego po zakończeniu grantu	Możliwość otrzymywania stypendium doktoranckiego przez uczestnika studiów doktoranckich, który kontynuuje prowadzenie badań w ramach przygotowywanej rozprawy doktorskiej, po zakończeniu grantu, z którego do tej pory było wypłacane stypendium.

ulgi dla doktorantów na komunikację miejską	Ustalenie podmiotu odpowiedzialnego za uchwalanie ulg dla doktorantów na komunikację miejską
obowiązek przekazywania wyników przeprowadzonych badań osobom trzecim na ich żądanie	Czy istnieje obowiązek przekazywania wyników badań przeprowadzonych w związku z przygotowaniem rozprawy doktorskiej promotorowi, czy też innym pracownikom naukowym Uczelni. Czy doktorant może samodzielnie przygotować artykuł naukowy w oparciu o wyniki badań uzyskane w związku z przygotowaniem doktoratu, czy też w przypadku otrzymania propozycji promotora co do wspólnego przygotowania artykułu musi na nią wyrazić zgodę.
wliczanie kwoty stypendium doktoranckiego przy ustalaniu wysokości dochodu uprawniającego studenta do ubiegania się o stypendium socjalne	Zapytanie dotyczące nowelizacji ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i zmianę brzmienia art. 179 ust 5 pkt 5 ustawy, który z dochodu doktoranta nie wyłącza już – tak jak w stanie prawnym przed nowelizacją – stypendium doktoranckiego. Doktoranci wyrażają zaniepokojenie zmianami, jakie zaszły w sytuacji wielu doktorantów, którzy <i>de facto</i> pozbawieni zostali tym sposobem stypendium socjalnego.
publikacja pracy doktorskiej w Internecie	Czy publikacja pracy doktorskiej w Internecie jest uważana za publikację?
zmiany warunków konkursu dotyczącego przyznawania stypendiów doktoranckich	Dopuszczalność zmiany warunków konkursu dotyczącego przyznawania stypendiów doktoranckich na dany rok akademicki w trakcie trwania tego roku akademickiego.
ocena sposobu przyznawania stypendiów doktorskich	Doktorant składając podanie o stypendium doktorskie, które przeznaczone jest dla osób z otwartym przewodem doktorskim, otrzymuje informację, iż Kierownik jednostki naukowej zarządził jednak przyznawanie stypendiów doktorskich jedynie osobom zatrudnionym przez Uczelnię w oparciu o umowę o pracę.
wliczanie kwoty zwiększenia stypendium doktoranckiego (tzw. stypendium projakościowego) przy ustalaniu wysokości dochodu uprawniającego studenta do ubiegania się o stypendium socjalne	Ustalenie, czy stypendium projakościowe przyznane uczestnikom studiów III stopnia jest wliczane do dochodu rodziny doktoranta w procedurze ubiegania się o przyznanie stypendium socjalnego oraz czy istnieje szansa na urealnienie kwoty obecnego dochodu doktoranta np. poprzez zgodne z prawem pominięcie kwoty przedmiotowego stypendium. Otrzymane stypendium projakościowe zwiększa dwukrotnie

		dochód doktoranta na osobę w rodzinie obliczany za 2013, co uniemożliwi mu uzyskanie stypendium socjalnego, a tym samym pogorszy jego sytuację materialną i nie pozwoli na skupienie się na studiach.
obniżenia wymiaru praktyk zawodowych oraz całkowite zwolnienie z ich odbywania doktoranta przedłużającego studia doktoranckie		Czy Prorektor ds. Nauczania jest uprawniony do obniżenia wymiaru praktyk zawodowych albo całkowitego zwolnienia z ich odbywania doktoranta, który przedłuża studia doktoranckie, zwłaszcza w zakresie zgodności z § 6 pkt 2-4 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 grudnia 2013 r., zgodnie z którym kompetencje do zmniejszania wymiaru praktyk albo całkowite z nich zwolnienie doktoranta przedłużającego studia doktoranckie posiada kierownik studiów doktoranckich. Rozwiązanie identyczne z rozporządzeniem prezentuje również Regulamin studiów doktoranckich Uczelni, w której to Rektor wydał kwestionowane przez samorząd doktorantów Pismo Okólne uprawniające w powyższym przedmiocie Prorektora ds. Nauczania.
ograniczenia możliwości pobierania przez doktoranta stypendium doktoranckiego w przypadku uzyskania przez niego środków finansowych w ramach programów finansowanych ze środków UE oraz w sytuacji uzyskania stypendium ze środków dotacji celowej MNiSW		Czy dopuszczalne jest ograniczenie przez uczelnię lub jej jednostki pobierania przez doktoranta stypendium doktoranckiego w sytuacji: -uzyskania przez doktoranta środków finansowych w ramach programów finansowanych ze środków europejskich (np. uruchamiane studia doktoranckie ze specjalnymi stypendiami, gdzie w regulaminach zapisano, że nie można pobierać jednocześnie stypendium doktoranckiego); - uzyskania stypendium ze środków dotacji celowej, przyznawanej przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego na prowadzenie badań naukowych lub prac rozwojowych oraz zadań z nimi związanych, służących rozwojowi młodych naukowców oraz uczestników studiów doktoranckich. Czy regulaminy opracowywane do tego typu konkursów stypendialnych mogą zawierać zastrzeżenie, że nie można jednocześnie pobierać stypendium doktoranckiego?
ocena wpływu osób trzecich na prawo do autorstwa utworu		Możliwość skorzystania przez doktorantów (przy

	<p>zachowaniu autorstwa do utworu) z:</p> <ol style="list-style-type: none">1. konsultacji z niezależnym pracownikiem naukowym,2. recenzji napisanej pracy przez eksperta,3. korzystania z infobrokeringu (tj. możliwości zbierania materiałów przez inne osoby).
przeniesienie się doktoranta do innej uczelni	Przeniesienie doktoranta zostało uznane przez Uczelnię jako niedopuszczalne z uwagi na fakt, iż regulamin studiów doktoranckich prowadzonych na tej uczelni nie przewiduje przeniesień
uznanie doktoranta za studenta studiów trzeciego stopnia oraz uprawnienia doktoranta do korzystania ze zniżek przysługujących studentom	Czy można doktoranta uznać za studenta studiów trzeciego stopnia, a zatem czy posiada uprawnienia do zniżek przysługujących doktorantom np. do kina?
odbywania studiów doktoranckich jednocześnie w dwóch instytucjach	Czy dopuszczalne jest równoczesne niedpłatne studiowanie tego samego kierunku na stacjonarnych studiach doktoranckich w dwóch różnych ośrodkach?
ocena sposobu przyznawania stypendiów doktoranckich	Czy rektor posiada uprawnienia do wycofania stypendiów doktoranckich na danym Wydziale, argumentując to nikłym postępem w przygotowywaniu rozpraw doktorskich wcześniejszych roczników? Czy informacja mailowa o przyznaniu stypendium, wysłana przez asystentkę studiów doktoranckich, a następnie wydanie decyzji o nieprzyznaniu stypendium jest zgodna z prawem?
realizacja praktyk doktoranckich	<ol style="list-style-type: none">1. Czy obowiązek realizacji praktyk doktoranckich, w formie prowadzenia zajęć dydaktycznych w uczelni lub uczestniczenia w ich prowadzeniu nałożony na uczestników studiów doktoranckich może być przedmiotem umowy zawieranej przez doktoranta z uczelnią?2. postanowienie regulaminu studiów doktoranckich, zgodnie z którym „<i>doktorant zatrudniony w charakterze nauczyciela akademickiego, prowadzący zajęcia dydaktyczne w uczelni jest zwolniony z odbywania praktyk w formie prowadzenia</i>

	<p><i>zajęć dydaktycznych”</i> odnosi się także do doktorantów, którzy prowadzą zajęcia dydaktyczne w uczelni na podstawie innego stosunku prawnego niż stosunek pracy, w szczególności umowy zlecenia?</p> <p>3. jeżeli umowa zlecenia zawarta przez doktoranta z uczelnią, której przedmiotem jest prowadzenie zajęć dydaktycznych (w tym obowiązkowych praktyk doktoranckich) nie odnosi się do kwestii uregulowanych w regulaminie studiów doktoranckich można uznać, że regulamin ten znajdzie zastosowanie w zakresie w jakim umowa zlecenia odnosi się do obowiązków wynikających z posiadania przez stronę umowy statusu doktoranta (mimo, że sama umowa nie powtarza postanowień regulaminu)?</p>
<p>nałożenie na doktoranta kosztów przewodu doktorskiego</p>	<p>Na doktorantów studiów stacjonarnych nałożono obowiązek ponoszenia kosztów przewodu doktorskiego. Opłaty te obejmują uczestników dziennych studiów doktoranckich i szacowane są na 8.000-12.000 zł. Koszty powyższe nakładane są na doktorantów w drodze umowy, na podstawie której doktoranci zobowiązują się pokryć koszty własnego przewodu pod rygorem nieprzekazania dysertacji do recenzji.</p>
<p>przedłużenia studiów doktoranckich a wyłączenie możliwości uzyskania pomocy materialnej</p>	<p>Problem zgodności z obowiązującymi przepisami regulującymi otrzymywanie przez doktorantów pomocy materialnej postanowień regulaminów studiów doktoranckich (regulaminów pomocy materialnej dla doktorantów) wyłączających z góry możliwość uzyskania takiej pomocy w wypadku skorzystania przez doktoranta z przedłużenia studiów doktoranckich</p>
<p>stypendium z tzw. dotacji projakościowej – cel przeznaczenia i obowiązek sprawozdawczy z wykorzystania przyznanych środków</p>	<p>Problem zgodności z obowiązującymi przepisami, regulującymi otrzymywanie przez doktorantów stypendium doktoranckiego z dotacji projakościowej, postanowień regulaminów studiów doktoranckich (regulaminów pomocy materialnej dla doktorantów) ustalających, że stypendium takie może być spożytkowane</p>

	wyłącznie na realizację przez doktoranta zadań projektowych i nakładających na doktoranta obowiązek składania sprawozdania ze sposobu spożytkowania przyznanego stypendium.
urlop doktoranta	<p>Czy osobie zatrudnionej na pełnym etacie w firmie prywatnej i nie będącej pracownikiem szkoły wyższej przysługuje jakikolwiek urlop szkoleniowy (płatny lub bezpłatny)?</p> <p>Przy czym, doktorant nie został skierowany przez pracodawcę na studia doktoranckie, lecz rozpoczął z własnej inicjatywy niestacjonarny tryb studiów. Nadto, osoba ta podpisała umowę o sfinansowanie części opłat za studia, w której zawarto następującą klauzulę:</p> <p><i>1. Z tytułu uczestnictwa w Niestacjonarnych Studiach Doktoranckich, Pracownikowi nie przysługuje urlop szkoleniowy, ani zwolnienie z części dnia pracy na udział w zajęciach oraz pisanie pracy doktorskiej.</i></p> <p><i>2. Postanowienia niniejszej umowy nie odbierają możliwości ubiegania się o dalsze świadczenia związane ze szkoleniem, stosownie do przepisów rozporządzenia MEN i MPiPS z dnia 12 października 1993r. w sprawie zasad i warunków podnoszenia kwalifikacji zawodowych i wykształcenia ogólnego dorosłych (Dz. U. Nr 103, poz. 472; Dz.U. z 1996r. Nr 24, poz. 110).</i></p>
urlop doktoranta a staż pracy	<p>1) Jaki okres dolicza się do stażu pracy warunkującego długość urlopu pracowniczego po zakończeniu studiów doktoranckich?</p> <p>2) Czy przedłużenie studiów doktoranckich wpływa na długość przysługującego urlopu?</p>
dofinansowania prac naukowych	<p>Czy mając ukończone 35 lat, można pozyskać środki, określone w <i>ustawie o zasadach finansowania nauki</i> jako „służących rozwojowi młodych naukowców oraz uczestników studiów doktoranckich, finansowanych w wewnętrznym trybie konkursowym?</p> <p>Czy można, zgodnie z ustawą, po złożeniu wniosku i przeprowadzonym wewnętrznym konkursie, otrzymać te środki na takich samych</p>

	prawach jak uczestnicy studiów doktoranckich, którzy nie ukończyli jeszcze 35 roku życia?
zwrot całości lub części wypłaconego doktorantowi stypendium przyznawanego przez Fundację na Rzecz Nauki Polskiej	Czy w przypadku przerwania przez doktoranta pracy naukowej i rezygnacji ze studiów doktoranckich, Fundacja lub Koordynator studiów mogą wystąpić o zwrot całości lub części wypłaconego doktorantowi stypendium?
przedłużenia studiów doktoranckich	Czy doktorantowi, który rozpoczął studia w 2010 r., przysługuje prawo przedłużenia studiów doktoranckich o 2 lata celem prowadzenia dalszych badań naukowych? Czy w przypadku przedłużenia studiów doktoranckich przysługuje doktorantowi prawo zachowania legitymacji oraz pobierania stypendium doktoranckiego?
wstrzymanie wykonywania ostatecznej decyzji administracyjnej przyznającej stypendium	Doktoranci pomimo otrzymania decyzji o przyznaniu stypendium, otrzymali następnie informację, że do czasu zakończenia postępowania kontrolnego na uczelni w zakresie prawidłowości postępowania rekrutacyjnego na studia doktoranckie, zawiesza się wypłaty stypendium. Doktoranci nie otrzymują należnego im stypendium, mimo że nie zostali oni zawieszeni w obowiązkach wynikających z posiadania statusu doktoranta, ani też nie zostali skreśleni z listy doktorantów.
odebranie stypendium doktoranckiego doktorantom zatrudnionym przez Uczelnię	Dopuszczalność odebrania przyznanego we właściwym trybie stypendium doktoranckiego uczestnikom studiów III stopnia w związku z jednoczesnym zatrudnieniem na Uczelni.
ubezpieczenia zdrowotnego doktoranta	Problem ubezpieczenia zdrowotnego doktoranta, w szczególności wskazanie czy doktorant po zakończeniu roku akademickiego ostatniego roku studiów doktoranckich a przed złożeniem rozprawy jest objęty ubezpieczeniem zdrowotnym.
utrudnienia w dostępie do aparatury umożliwiającej prowadzenie badań naukowych	Rozważenie dopuszczalności limitowania uczestnikom studiów III stopnia dostępu do pomieszczeń i aparatury umożliwiającej prowadzenie badań naukowych oraz próba znalezienia właściwych środków prawnych ograniczających takie postępowanie władz Instytutu. Doktoranci nie mogą pobierać klucza do laboratorium i samodzielnie w nim pracować.

	Dyrektor Instytutu umożliwia zainteresowanym pracę wyłącznie pod opieką osoby zatrudnionej, np. na stanowisku technicznym, zwłaszcza iż osoby na stanowiskach technicznych, które są uprawnione do sprawowania pieczy nad pracującymi naukowo doktorantami, mają zdecydowanie niższe kompetencje i wykształcenie
wynagrodzenia za publikację w czasopiśmie naukowym doktorantowi pozostającemu w stosunku pracy z uczelnią	Podstawy prawne wypłacania doktorantowi, pozostającemu w stosunku pracy z uczelnią, wynagrodzenia za publikację w czasopiśmie naukowym.
przedłużenia studiów doktoranckich	1) Czy doktorantowi przysługuje prawo przedłużenia studiów doktoranckich o 2 lata celem prowadzenia dalszych badań naukowych, jeśli rozpoczął je w 2010 r. i jeśli tak, na jakiej podstawie prawnej? 2) Czy w przypadku przedłużenia studiów doktoranckich przysługuje doktorantowi prawo zachowania legitymacji oraz pobierania stypendium doktoranckiego?
wstrzymanie wykonywania ostatecznej decyzji administracyjnej przyznającej stypendium.	Wstrzymanie wypłaty stypendium w związku z prowadzonym przez uczelnię postępowaniem kontrolnym dotyczącym przebiegu postępowania rekrutacyjnego na studia doktoranckie.
zatrudnienie doktoranta	Czy istnieje podstawa prawna umożliwiająca doktorantowi, który jest jednocześnie zatrudniony na innej uczelni, zatrudnienie na warunkach ułatwiających rozwój naukowy, w tym zatrudnienie na wyższym stanowisku ?
prawa doktoranta korzystającego z przedłużenia studiów doktoranckich	Czy w przypadku przedłużenia studiów doktoranckich o rok będzie mogła nadal ubiegać się o przyznanie stypendium ministra za wybitne osiągnięcia?

<p>nieuzasadnione prolongowanie przez promotora terminu wszczęcia przewodu doktorskiego</p>	<p>Ocena sytuacji nieuzasadnionego racjonalnymi argumentami kilkukrotnego prolongowania w czasie terminu wszczęcia przewodu doktorskiego przez opiekuna naukowego doktoranta oraz rozważenie kwestii wyznaczenia przez opiekuna naukowego sztywno określonego czasu, jaki tygodniowo musi spędzać doktorant w katedrze, w której przygotowuje rozprawę doktorską.</p>
<p>Obowiązki doktorantów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Ustalenia podstawowego aktu prawnego regulującego obowiązki doktorantów w zakresie obowiązkowych praktyk zawodowych, 2) ustalenia wzajemnego stosunku między obowiązkami wynikającymi z posiadania statusu doktoranta, a obowiązkami wynikającymi z faktu bycia zatrudnionym u pracodawcy innego niż uczelnia, 3) ustalenia, czy wymiar obowiązkowych praktyk zawodowych ustalony w regulaminie studiów doktoranckich danej uczelni może być zmieniany (skracany) w odniesieniu do konkretnego doktoranta.
<p>finansowanie zwiększenia stypendium doktoranckiego z dotacji projakościowej</p>	<p>Rozważenie kwestii finansowania zwiększenia stypendium doktoranckiego z dotacji projakościowej, a dokładnie określenie na podstawie obowiązujących przepisów prawa, na jaki okres przyznawana jest kwota na pokrycie owego stypendium.</p> <p>Na finansowanie działań projakościowych Uczelnia otrzymała dotację w wysokości 80 000 zł na okres 12 miesięcy.</p> <p>Jednakże, jak się okazało, podczas przyznawania stypendium przez Komisję, w/w kwota została pomniejszona do kwoty 57 600 zł. Pytający zwrócił się z zapytaniem, czy kwota 80 000 zł jest przyznawana jest na cały rok akademicki czy tylko na semestr zimowy (od października 2013 roku do lutego 2014 roku). Pytający wyraził także zaniepokojenie faktem niezrozumiałego „zniknięcia” pozostałej części kwoty z dotacji (22 400 zł).</p>

indywidualny tryb studiów doktoranckich	Czy doktorant na studiach doktoranckich może starać się o ITS (Indywidualny Tok/Program Studiów)? A jeżeli tak - to czy jest to gdzieś umocowane w przepisach?
nieprzyznanie stypendium doktoranckiego żadnemu doktorantowi	Nieprzyznanie przez uczelnie stypendium doktoranckiego uzasadniane otrzymywaniem innych świadczeń oraz złą koniunkturą uczelni.
urlop doktoranta	Czy przysługuje doktorantowi w pracy urlop, o którym mowa w ustawie o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki z dnia 14 marca 2003 roku (Dz.U.2003.65.595) – dalej jako u.s.n.t.n., oraz jakie dokumenty powinny być dostarczone celem uzyskania takiego urlopu.
wybór przedstawicieli doktorantów do rady wydziału	Przedmiotem opinii jest rozważenie zagadnień związanych z wyborem przedstawicieli doktorantów do rady wydziału, w tym określenie: - momentu upływu kadencji obecnych przedstawicieli doktorantów w radzie wydziału; - terminu upływu kadencji doktorantów wybranych w wyborach uzupełniających (marzec 2014 r.) w radzie wydziału; - konsekwencji powiększenia składu osobowego rady wydziału o osobę Profesora na czas trwania kadencji doktorantów w radzie wydziału; - posiadania biernego prawa wyborczego przez doktorantów zasiadających w radzie wydziału obecnej kadencji; - terminu przeprowadzenia wyborów uzupełniających do rady wydziału.
publikacja wyników egzaminu wstępnego na studia doktoranckie	Czy uczelnia wyższa jest uprawniona do publikacji wyników postępowania rekrutacyjnego na studia doktoranckie w ten sposób, żeby podać do publicznej wiadomości dane osobowe uczestników postępowania rekrutacyjnego wraz z liczbą punktów uzyskanych przez poszczególne osoby w tym postępowaniu.
możliwości przyznania stypendium doktoranckiego po rozpoczęciu kolejnych studiów doktoranckich oraz jego zwrotu w sytuacji przerwania pierwotnych	Możliwość pobierania stypendium doktoranckiego po rozpoczęciu kolejnych stacjonarnych studiów doktoranckich, w sytuacji, gdy wcześniej podjęte stacjonarne studia

<p>studiów trzeciego stopnia</p>	<p>doktoranckie zostały przerwane. Ponadto wnioskodawca pytał o możliwe konsekwencje decyzji o przerwaniu stacjonarnych studiów doktoranckich np. w postaci obowiązku zwrócenia pobranego podczas pierwszych studiów stypendiów.</p>
<p>przyznawanie zwiększenia stypendium doktoranckiego z dotacji projakościowej</p>	<p>Problem określenia kręgu możliwych beneficjentów zwiększenia stypendium doktoranckiego z dotacji projakościowej, w szczególności wskazanie czy doktoranci niestacjonarni również powinni być uwzględniani przy podziale środków.</p>
<p>prawa wyborcze doktorantów w wyborach do Rady Mieszkańców Domu Studenckiego</p>	<p>Posiadanie przez uczestniczki studiów III stopnia, zamieszkujących w Domu Studenckim czynnego i biernego prawa wyborczego w wyborach do Rady Mieszkańców tego DS.</p> <p>1) Czy jako doktorantki pytające mają prawo zasiadania w Radzie Mieszkańców DS, w którym zamieszkują?</p> <p>2) Co należy rozumieć pod pojęciem „uczestnik studiów doktoranckich” i jakie to implikuje przywileje i obowiązki w przedmiotowej sprawie?</p> <p>3) Jeżeli po zgłoszeniu przez pytające kandydatur Studencka Komisja Wyborcza nie stwierdziła przeciwwskazań w zakresie przysługiwania im biernego i czynnego prawa wyborczego, czy można poddać pod wątpliwość legalność wyborów i ich wyników?</p>
<p>praca zawodowa podczas odbywania studiów doktoranckich</p>	<p>Możliwości podjęcia stacjonarnych studiów doktoranckich w sytuacji zatrudnienia w wymiarze pełnym, a także relacji między zatrudnieniem a podjęciem studiów doktoranckich w trybie stacjonarnym.</p>
<p>możliwość poniesienia przez doktoranta negatywnych konsekwencji w przypadku braku złożenia egzaminów doktorskich w wyznaczonym terminie</p>	<p>Doktorant zwraca uwagę na fakt, iż w przewodzie doktorskim recenzenci zostali powołani, a rozprawa trafiła do recenzji, ponadto została sporządzona jedna pozytywna recenzja. Doktorant podnosi również, że na co dzień pracuje, nie pobiera stypendium, a pracodawca powierzył mu zadanie tak poważne, że jeszcze przez kilka tygodni nie będzie miał czasu na przygotowanie się do egzaminów doktorskich. W zaistniałej sytuacji Promotor zaleca złożenie egzaminów, przy czym ostrzega, że zwlekanie</p>

	może spowodować negatywne formalne konsekwencje dla doktoranta.
dopuszczalności podjęcia drugiego kierunku studiów doktoranckich oraz możliwości pobierania na nim stypendiów	Rozważenie możliwości podjęcia studiów doktoranckich na drugim kierunku oraz ewentualnej dopuszczalności pobierania na nim świadczeń finansowych w postaci stypendiów: naukowego, projakościowego, socjalnego oraz doktoranckiego. pytający kończy studia doktoranckie na jednym kierunku i zamierza rozpocząć studia III stopnia z innej interesującej go dziedziny. Czy w razie możliwości podjęcia studiów doktoranckich na kolejnym kierunku, będzie mógł doktorant mógł ubiegać się o stypendia: naukowe, projakościowe, socjalne, doktoranckie (z zastrzeżeniem, iż nie będzie ich pobierał równocześnie na obu kierunkach).
zmiana programu studiów doktoranckich i ich moc wiążąca w odniesieniu do doktorantów	Czy istnieje możliwość dokonywania zmian programu studiów doktoranckich i ich mocy wiążącej w odniesieniu do doktorantów którzy rozpoczęli i realizowali studia w czasie obowiązywania innego programu studiów? Czy istnieje możliwość zaliczenia konkretnego przedmiotu przewidzianego programem studiów u nauczyciela akademickiego innego niż ten, który prowadził zajęcia dydaktyczne z tego przedmiotu ? Doktorant skorzystał z możliwości wzięcia rocznego urlopu naukowego w celu realizacji badań do pracy doktorskiej. Po powrocie z urlopu okazało się, że nastąpiły zmiany programowe na studiach realizowanych przez doktoranta. Zmiana polegała na zastąpieniu dotychczasowej formy zaliczania przedmiotów, które doktorant zrealizował wcześniej zgodnie z wówczas obowiązującym programem studiów. Zajęcia te, będące dotąd zaliczeniami na ocenę, zmodyfikowano tak, aby kończyły się egzaminami.